Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şese lunĭ 20 franci, pe trei lunĭ 10 franci.
Se prenumeră la tote oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovu:
La administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 36. Braşovu, Joi, 18 Februarie (1 Martie) 1888.

**Braşovŭ**, 17 Februarie, 1888.

In timpulŭ din urmă s'a vorbitŭ multŭ în pressa europenă de alăturarea României la liga de pace şi călĕtoria ministrului Sturza la Friedrichsruhe a fostŭ interpretată mai vērtosŭ în sensulŭ acesta. Cu deosebire o parte a pressei francese vorbea de alăturarea României ca de unŭ faptŭ împlinitŭ, făcēndŭ în acelaşŭ timpŭ cele mai grave imputărĭ Regelui şi bărbaţilorŭ de statŭ, carĭ conducŭ destinele ţĕrii. Aceste atacurĭ luară dimensiunĭ aşa de marĭ încâtŭ guvernulŭ românŭ s'a vĕdutŭ chiar constrinsŭ de a da o desminţire formală faimelorŭ rĕspândite asupra atitudinei României, prin representantulŭ sĕu în Parisŭ, d. V. Alexandri.

Póte că totŭ în vederea acelorŭ faime Mesagiulŭ regescŭ, prin care s'au deschisŭ Corpurile legiuitore române la 7 (19) Februarie a. c., a accentuatŭ, vorbindŭ de silinţele ce se facŭ pentru mănţinerea păcii, că România „nu se va abate nicĭ unŭ momentŭ dela calea prudentă, pe care a urmat'o dela începutŭ“, dér „se va gândi necontenitŭ la întărirea sa interioră.“

„Corespondenţa politică“ din Viena publică acum unŭ interesantŭ comunicatŭ, ce'lŭ primesce dela Bucurescĭ şi care după cum se declară întrinsulŭ, are de scopŭ a clarifica reaua interpretare a multŭ discutatei teme despre raporturile *României* faţă cu *alianţa austro-germană*.

In comunicatulŭ din vorbă, care vine fără îndoiélă din sorginte oficiósă, se asigură mai întâiu, ca n'a fostŭ nicĭodată vorbă de aceea, că România sĕ între în liga de pace şi că prin urmare este îndreptăţită orĭ ce contradicere a sgomotelorŭ despre pretinsele angajamente, ce se dice că le-a luatŭ România.

Acésta însĕ, adauge corespondentulŭ oficiosŭ, nu eschide, că România, încâtŭ îi concede sfera propriei sale puterĭ, a declaratŭ a fi gata sĕ sprijinéscă intenţiunile pacinice ale acelei alianţe, sub condiţiunea, ca din acesta sĕ nu se nască vr'unŭ desavantagiu pentru neutralitatea ţĕrii şi pentru inviolabilitatea graniţelorŭ sale.

România, continuă oficiosulŭ, n'are nicĭ unŭ motivŭ, pentru a'şĭ lega mânile dinainte în casulŭ unui conflictŭ europenŭ cu privire la atitudinea sa, deórece prin acéca că ar lua partea unora în modŭ principiarŭ s'ar pune în cestiune scopulŭ de căpetenia alŭ politicei sale, adecă *neutralitatea*. Politica română, care vrea sĕ aibă mână liberă, n'are de scopŭ însĕ a se pune eventualŭ pe partea învingĕtorului, ci are de scopŭ a păzi dreptulŭ de a dispune de sine alŭ României faţă cu orĭ-ce statŭ, din partea căruia ar pute sĕ fiă ameninţată.

Deóre-ce Austro-Ungaria, încheia comunicatulŭ, n'are nicĭ o causă, de a constringe pe România sĕ părăséscă neutralitatea ei, nu se póte îndrepta şi nici că se va îndrepta nicĭ-odată neutralitatea României în contra Austro-Ungariei.

Cu alte cuvinte, fără de a intra formalŭ în liga de pace a Europei centrale, România promite a păstra o atitudine, care nu póte fi decâtŭ în avantagiulŭ scopurilorŭ de pace ale ligei, decă acésta în adevĕrŭ urmăresce numai asemenĭ scopurĭ.

Până aici tóte sunt netede. Se nasce însĕ întrebarea decă nu cumva se pretinde dintr'o parte seu alta dela România mai multŭ decâtŭ atâtŭ, adecă în locŭ de neutralitate o hotărîtă alăturare la unulŭ din grupurile de alianţe? Şi despre acésta întrebare s'a discutatŭ multŭ prin diare, precum vedemŭ însĕ din comunicatulŭ de mai susŭ, resultatulŭ unorŭ încercărĭ ca aceste a fostŭ refusulŭ guvernului român de a lua vr'un angajamentŭ, care sĕ pótă prejudeca politicei de neutralitate, ce este decisŭ a-o păstra în casulŭ unui conflictŭ alŭ marilorŭ puterĭ.

S'a mai disŭ şi aceea, că României îi va fi peste putinţă de a-şi păstra până în sfîrşitŭ neutralitatea sa şi în adevĕrŭ posiţiunea ei geografică între cele două marĭ împĕrăţii rivale îi crează o situaţiune din cele mai dificile şi periculóse.

Spre orientare în privinţa acésta aflămŭ de bine a reîmprospĕta cetitorilorŭ noştri părerile, ce le-a esprimatŭ d-lŭ *Kogălniceanu* într'o convorbire c'unŭ colaboratorŭ alŭ diarului „Epoca“ din Bucurescĭ în Decemvre 1886.

Intrebatŭ fiindŭ, că la casulŭ isbucnirei unui rĕsboiu, care crede că trebue sĕ fiă atitudinea României, d-lŭ Kogălniceanu rĕspunse: „cestiunea de căpetenia este de a se sci între carĭ puterĭ va fi ciocnirea. Decă ea va fi între Rusia şi Austro-Ungaria, se înţelege că posiţiunea României va fi delicată, dér totuşĭ nu a'şĭ înţelege de ce n'ar pute persista ea în atitudinea ei espectantă.“

„Decă a'şĭ fi în loculŭ guvernului — adause d. Kogălniceanu, — étă cum aşĭ rĕspunde aceluia, care m'ar întreba în privinţa atitudinei României faţă c'un conflictu eventualŭ: „sĕ se producă elŭ mai ântâiu şi atuncĭ îţĭ voiu rĕspunde.“

Mai departe i se adresă întrebarea, că ce ar rĕspunde decă unŭ vecinŭ puternicŭ ar veni sĕ dică României: orĭ sunteţĭ cu noi, orĭ contra nóstră, trebue sĕ vĕ pronunţaţĭ?

„Atuncĭ“ — dise d. Kogălniceanu — „rĕspunsulŭ e încă mai uşorŭ. Aceluia care mĭ-ar vorbi astfelu i-aşĭ replica: „Vĕdŭ cu părere de rĕu, că pacea nu póte fi mănţinută între puterile marĭ, dér România nu are, nicĭ nu voiesce sĕ'şĭ facă inimicĭ. *Duşmanulŭ ei va fi acela care va călca teritoriulŭ ei.* Atuncĭ ea va sci sĕ se apere şi va recurge la ajutorulŭ acelei puterĭ, care a respectat'o contra aceleia, care a voitŭ sĕ o siléscă“.

„Prin urmare sunteţĭ pentru o neutralitate armată? întrebă diaristulŭ.

Din nenorocire — rĕspunse d. Kogălniceanu — „n'avemŭ alta şi chiar decă amŭ avé-o, totuşĭ noi trebue sĕ-o apĕrămŭ, trebue dér sĕ fimŭ pregătiţĭ!“

Părerile ilustrului bărbatŭ de statŭ ne dau órecarĭ lămurirĭ, carĭ ne facŭ sĕ înţelegemŭ mai bine comunicatulŭ publicatŭ alaltaerĭ în „Politische Corespondenz“.

Astfelŭ putemŭ resuma din cuprinsulŭ acestui comunicatŭ atitudinea României pentru casulŭ unui conflictŭ europenŭ cu următórele cuvinte: Neutralitate, armată cu sprijinirea intenţiunilorŭ acelorŭ puterĭ, carĭ stăruescŭ pentru susţinerea păcii.

## O convorbire cu prinţulŭ de Coburg.

D. Teodorŭ Cahn, unulŭ dintre redactorii diarului „Figaro“, a avutŭ la 9 Februarie în Sofia o convorbire cu principele Ferdinand din Bulgaria. Cu acéstă ocasiune principele a declaratŭ:

„Eu nu vĕdŭ pentru ce, prin alegerea ca principe alŭ Bulgariei, sĕ fiă Austro-Ungaria mai multŭ seu mai puţinu satisfăcută decâtŭ Rusia. Eu nu sunt principe austriacŭ şi facu totŭ atâta politică austriacă câtŭ ţinŭ sĕ lucrezŭ contra Rusiei. Din momentulŭ când am primitŭ tronulŭ bulgarŭ, am devenitŭ Bulgarŭ, şi acum nu cautŭ decâtŭ sĕ apĕrŭ interesele ţĕrei mele adoptive.

Da, sciu, comitele... afirmă că elŭ a făcutŭ sĕ fiu alesŭ. Elŭ spune o mulţime de poveştĭ dintre carĭ una este mai fantastică decâtu cealaltă, şi vorbesce de evenimente, în care elŭ ar fi jucatŭ rolulŭ principalŭ.

Acésta este cu desĕvîrşire falsŭ. Adeverulŭ este că elŭ, din nenorocire, s'a interesatŭ de mine într'o vreme când eu deja de două lunĭ primisemŭ în principiu tronulu bulgarŭ, şi Austro-Ungaria mĭ-a făcutŭ unŭ adevĕratŭ serviţiu pentru că a împedecatŭ pe comitele d'a mĕ însoţi până aci. In acéstă cestiune comitele nu póte fi luatŭ în seriosŭ. De altmintrelea — adause principele rîdendŭ — totu aşa se întêmplă şi cu mine; în Rusia şi mai cu semă în Francia nu voiescŭ ómenii se me ia în seriosŭ. La Parisŭ multă vreme am fostŭ numitŭ miculŭ Saxonŭ, şi după aceea miculŭ Coburg. Acestŭ nume mĭ-a rĕmasŭ. Nu mĕ supĕră de locŭ. Când nu mĕ ia cineva în seriosŭ, îmĭ dă pace, şi eu potŭ se folosescŭ acestŭ timpŭ pentru prosperitatea Bulgariei.

Principele dise că isvorulu eventualelorŭ turburărĭ în ţĕră este regretabilulu faptŭ, că suntŭ mulţĭ ómenĭ politicĭ, de meseria. Rusia a lucratŭ în Bulgaria prin corupţiune, nu prin banĭ, mai cu semă astădĭ, când rubla nu mai călĕtoresce, ci prin faptulŭ că a coruptŭ onorabilitatea poporului.

In privinţa afacerei documentelorŭ falsificate, principele a disŭ, că este în adevĕrŭ nelealŭ de a-lŭ numi pe densulu autorulu seu urditorulŭ falsificărilorŭ. *Decă s'arŭ căuta la Bucurescĭ, s'arŭ găsi de sigurŭ.* Unŭ diplomatŭ óre-care ar pute se spună mai multe în acéstă privinţă.*) De altmintrelea în aceste scrisori se vede stilulŭ dulce alŭ Rusului.

## Propunerile rusescĭ în cestiunea bulgară.

In cercurile diplomatice din Constantinopolŭ domnesce părerea, că Pórta nu va lua nicĭ o hotărîre în cestiunea bulgară, înainte d'a se fi obţinutŭ unanimitatea puterilorŭ europe. Ambasadorulŭ englesŭ se abţine dela orĭ-ce amestecŭ cu privire la pasulŭ rusescŭ şi de câtva timpŭ nicĭ nu s'a arătatŭ pe la Pórtă.

O consultare ce s'a ţinutŭ la Pórtă cu privire la comunicarea făcută de ambasadorulŭ rusŭ Nelidoff n'a dusŭ la nicĭ unŭ resultatŭ. Ambasadorii Austro-Ungariei, Angliei şi Italiei nu s'au esprimatŭ în nicĭ unŭ felŭ.

„Standard“ află, că numai decă se va esercita vr'o presiune asupra ei din partea Rusiei, ameninţând'o că refusulŭ ei va ave urmărĭ seriόse, numai atuncĭ va face o declaraţiune teoretică, care va fi fără nicĭ o valóre din punctŭ de vedere practicŭ. Pórta a mai primitŭ şi o depeşe din Petersburg, că în curēndŭ se va declara independenţa Bulgariei.

„Novoje Vremja“ vorbesce despre o 'ncercare ce s'ar face cu scopŭ d'a se paralisa orĭ-ce resolvare a cestiunei bulgare. Rusia însĕ, dice ea, nu va mai face alte declaraţiunĭ şi cestiunea bulgară se va resolva şi fără cooperarea unorŭ puterĭ care alérgă totŭ la refugii, deórece Pórta va lua mĕsurĭ decisive, constrinsă fiindŭ de Rusia, Germania şi Francia. Despre Rumelia orientală nu e nevoiă de a vorbi, ci e destulŭ a îngriji, ca conducĕtorulŭ Rumeliei sĕ fiă principele legalŭ alŭ Bulgariei „Novosti“ recomandă ca mijlocŭ potrivitŭ, fără a face sĕ se respecte propunerile rusescĭ prin rĕsboiu, o alianţă cu Francia.

După cum e informată „Kreuzzeitung“, ministrulŭ de esterne francezŭ Flourens s'a esprimatŭ cătră Clemenceau, că Francia n'are nicĭ unŭ interesŭ nicĭ sĕ rĕmână, nicĭ sĕ fiă alungatŭ prinţulŭ de Coburg. Interesulŭ Franciei e de partea independenţii Bulgariei. De aceea guvernulŭ nu póte esercita nicĭ o presiune asupra Porţii. Flourens a disu că în acéstă cestiune e de aceeaşĭ părere cu Anglia. „Kreuzzeitung“ vede în acésta o dovadă, că influinţa rusă a slăbit în Parisŭ.

## Dela înmormêntarea lui Hurban.

Foile ungurescĭ folosescŭ înmormêntarea vrednicului patriotŭ şi naţionalistŭ slovacŭ ca mijlocŭ de aţîţare contra naţionalităţii slovace.

Invĕţătorulŭ din Hluboka a vrutŭ sĕ-i facă cu mâna lui propriă o grópă lui Hurban în mijloculŭ cimitirului. *Autoritatea politică ungurescă însĕ l'a opritŭ* sub pretextŭ, că acésta e în contra legii şi grópa i s'a făcutŭ mai la o margine. Din causa acésta amărîciunea e fórte mare.

La înmormêntare au luatŭ parte 16 preoţĭ evangelicĭ şi, precum am mai arătatŭ, peste 1500 de credinciosĭ. Pe catafalculŭ din biserică erau numerose coróne, pe panclicele cărora Hurban era numitŭ „tatălu naţiunii“, „celŭ mai credinciosŭ favoritŭ alŭ naţiunii“ ş. a.

*) Alusiune la ambasadorulu rusescŭ din Bucurescĭ, Hitrovo. — *Red.*

Discursulŭ funebru ilŭ rosti seniorul din Bresova. preotulŭ *Lesko*, care se plânse, că naţiunea nu mai are nicĭ unŭ profetŭ deórece Hurban a muritŭ. Preotulŭ din Holicĭ, *Boor*. apreţià într'o vorbire entusiasmatâ caracterulŭ personalŭ alŭ rĕposatului şi meritele sale pentru interesele slovace. Vorbirea încheià cu cuvintele: Ai regretatŭ că trebue sĕ te desparţĭ şi sĕ laşĭ în urmăţĭ naţiunea în jugulŭ sclăviei. Odată vomŭ peregrina la mormêntulŭ teu ca naţiune liberată.“ La mormêntŭ vorbi adv. Math. Dulla din St.-Martin, încheindŭ cu apostrofarea: „Tu ai trasŭ sabia pentru drepturile naţiunei tale. In casŭ de nevoiă vomŭ trage şi noi sabia, şi din partea de susŭ şi de josŭ a ţĕrii ne vomŭ aduna împrejurulŭ mormêntului tĕu, spre a'ţĭ mulţămi că ne-ai condusŭ la ţintă!“

Tóte notabilităţile slovace au luatŭ parte la înmormêntarea lui Iosifŭ Miroslav Hurban.

## Situaţiunea naţionalitâţilorŭ în Ungaria.

Foiei „Allgemeine Zeitung“ din München i-se scrie din Ungaria sudică cu data de 18 Februarie:

Pertractarea judiciară publică ţinută acum câteva dile înaintea tribunalului r. din Panciova contra unui Simonŭ Nicolicĭ, „comisarŭ de siguranţă“, şi contra haiducilorŭ sĕi, aruncă o tristă lumină asupra situaţiunei naţionalităţilorŭ din Ungaria. lipsite de orĭ-ce apĕrare. Decă faptele n'arŭ fi constatate într'o pertractare judiciară publică. mai că nu ţĭ-ar veni sĕ le credĭ. Era vorba de alegerea din 1884 în batalionulu Ciaichiştilorŭ din fostele graniţe militare. Sêrbii au candidatŭ unu singurŭ naţionalistŭ în persóna lui Michailŭ Dimitrievicĭ, fiindŭ că în celelalte cercurĭ electorale nu credeau că vorŭ pute isbuti faţă cu terorismulŭ organelorŭ guvernului. Acum, după aprópe patru anĭ, s'au scosŭ la ivélă. la pertractarea judiciară publică lucrurĭ, care facŭ sĕ ţĭ-se ridice pĕrulŭ în capŭ. Cercetarea era sĕ fiă înăbuşită. dêr deputatulŭ alesŭ şi advocatulŭ sĕu Dr. Vuceticĭ n'au cedatŭ şi astfelŭ a trebuitŭ în cele din urmă sĕ se ţină pertractarea publică.

Mai interesantŭ decâtŭ orĭ-ce la pertractare a fostŭ scrisórea solgăbirĕului Nagy către „comisarulŭ de siguranţă.“ Procurorulŭ se opuse d'a se ceti scrisórea, dêr apĕrarea insistă sĕ se cetéscă. In scrisóre se dice din vorbă'n vorbă: „Aveţĭ sĕ împedecaţĭ cu totă forţa trecerea candidatului de deputatŭ. Decă vine în satŭ. sĕ'lŭ depărtaţĭ din elŭ cu puterea. Pentru a terorisa puteţĭ închide în fie-care satŭ, după trebuinţă, 15—20 de alegĕtorĭ, şi decă vi se va face resistenţă. atuncĭ folosiţĭ forţa supremă.“ „Comisarulŭ de siguranţă“ luà instrucţiunea solgăbirĕului mai multŭ decâtŭ literalŭ. In satulŭ Mosorin legà fedeleşŭ şi maltrata pe mai mulţĭ alegĕtorĭ. Doi dintre ei mai că erau sĕ móră din causa maltratărilorŭ. După aprópe patru anĭ s'au vĕdutu cicatricele şi vineţelele de pe corpulŭ maltrataţilorŭ. „Comisarulŭ de siguranţă“ şi doi haiducĭ ai sĕi căpĕtară câteva lunĭ carceră. Ce se întêmplà însĕ cu solgăbireulu Nagy? E veselŭ şi stă mai departe în slujbă. Nicĭ o cercetare penală. ba nicĭ măcarŭ o cercetare disciplinară. Omulŭ are doră merite! La ultima alegere din 1887 a isbutitŭ candidatulŭ guvernului. Cine sĕ şi cuteze dintre naţionalităţĭ a merge la urna electorală. când e espusŭ maltratărilorŭ care'i punŭ viéţa în periculŭ. Şi aşa se esplică, că 10 milióne de Nemaghiarĭ n'au nicĭ unŭ unicŭ deputatŭ în dieta ungară. Dêr pentru asta. lucru naturalŭ, cei din Pesta nu obosesŭ strigândŭ mereu: Rĕsboiu cu Rusia! şi nu se gândescŭ la cele 10 milióne de nemulţămiţĭ în Ungaria.

## Crescerea naţionalităţilorŭ în Ardealŭ.

In comisiunea statistică şi de economiă naţională a academiei ungurescĭ de sciinţe, Dr. Iosef Iekelfalussy ţinŭ o prelegere asupra mişcării poporaţiunei Ardeal. după naţionalităţĭ. Etă ce dice conferenţiarulŭ:

Ultimulŭ recensĕmêntŭ alŭ poporaţiunei a datŭ ca resultatŭ. că în Ardealŭ credinciosii bisericei rom. catolice, elveţiane şi unitare suntŭ aprópe esclusivŭ Maghiarĭ (93 procente), greco-catolicii şi greco-neuniţii suntŭ aprópe esclusivŭ românĭ (95 precente), credincioşii confesiunei augsburgice suntŭ mai cu sémă germanĭ (88 precente.)

In cele 15 comitate ale Ardealului nascerile au întrecutŭ în anii 1881—85 casurile de mórte cu 99.779. Crescerea anuală mijlociă a fostŭ 0·95 procente şi anume: rom.-catolicii au crescutŭ cu 0·11, augsb. evangelicii cu 0·71. gr. neuniţii cu 0·95, ev. reformaţii cu 1·01, gr. catolicii cu 1·06, unitarii cu 1·08. mosaicii cu 2·05 procente.

Ce privesce naţionalităţile, în cursulŭ celorŭ cincĭ anĭ din urmă au crescutŭ: Românii cu 6·337, adecă cu 5·09 procente; Maghiarii cu 28·114, adecă cu 4·46 procente: Germanii cu 8447. adecă cu 3·99 procente.

„Sieb. Deutsch. Tgbltt.“ observă la acésta. că esactitatea acestorŭ date e fórte îndoiósă. Maghiarii. după cercetările de până acum, au crescutŭ cu multŭ mai puţinŭ.

E sciutŭ cum facŭ Ungurii statisticile, de aceea nicĭ nu pune nimenea preţŭ pe ele. Decă cele 28.114 le vomŭ reduce numai la 20,000. trecêndŭ restulŭ până la 28.000 la Românĭ şi Germanĭ, ne tememŭ că amŭ fostŭ prea vitregĭ faţă cu noi, şi prea darnicĭ faţă cu Maghiarii.

# SCIRILE DILEI.

In sĕptĕmâna trecuta s'a ţinutŭ în *Pojunŭ* o adunare de îngrăşătorĭ, spre a se consulta asupra cestiunei *esistenţei mai departe a têrgului de vite din Pojunŭ*. S'a primitŭ ca conclusŭ: sĕ se asigure esistenţa têrgului până la 1 Maiu 1888. apoi sĕ urmeze o prelungire a cartelelorŭ de până acum pe doi anĭ: dêr acésta numai aşa e cu putinţă, decă toţĭ îngrăşătorii se alătură la noulŭ cartelŭ. Probabilitatea acestei alăturărĭ însĕ e fórte mică. Stabilimentele din Aradŭ au şi declaratŭ deja. că nu facŭ acésta. şi decĭ esistenţa têrgului e periclitată. A rĕmasŭ sĕ se înfluinţeze asupra îngrăşătorilorŭ din Aradŭ. ca sĕ se alăture baremĭ pe timpŭ de două lunĭ, şi în acestŭ intervalŭ sĕ se întreprindă paşĭ pentru înfiinţarea unui têrgŭ de vite alŭ ţĕrii, probabilŭ în Budapesta. Credinţa e că planulu acesta nu va isbuti. ci va cădé în baltă, şi aşa têrgulŭ de vite din Pojunŭ se va desfiinţa.

* *
*

Episcopulu croatŭ *Strossmayer* a primitŭ dela *Slovacii din Ungaria* următórele telegrame cu ocasiunea jubileului seu: dela „Naţionaliştii din Rosenberg“, dela „Junimea din Rosenberg“. dela „Redacţiunea foiei Slovenske Paklady“ din Turoţŭ-St.-Mărtinu. dela „Cetăţenii din Turoţŭ-St.-Mărtinŭ“, dela „Membrii Maticei slovace desfiinţate“ din Turoţŭ-St.-Mărtinŭ, dela „Cetăţenii din Sillein“ şi dela „Naţionaliştii din Neusohl.“

* *
*

*O deputaţiune slovacă din Clenovec*, constătătóre din cetăţenii Ioanŭ Monciulŭ. Andreiu Frnavszky şi Ionŭ Zovik. s'a dusŭ la ministrulŭ ungurescŭ Tisza. spre a interveni pe lângă elŭ în interesulŭ învĕţătorului slovacŭ Carol Salva. care a fostŭ amovatŭ din funcţiune de conventulu ev. presbiteralŭ sub pretextŭ de uneltirĭ panslaviste: amovarea a aprobat'o şi instanţa a doua şi se aşteptă acum sĕ o întărescă şi conventulŭ generalŭ. a treia instanţă. Cetăţenii din Clenovec vĕdu în acesta o încălcare a autonomiei lorŭ şi cerură şefului guvernului sĕ le apere drepturile lorŭ autonome. Ministrulŭ promise că va cerceta afacerea. dêr declara. că nu póte face nimicŭ. déră afacerea se află la autoritatea competentă spre resolvare. Deputaţiunea s'a dusŭ şi la inspectorulŭ districtualŭ alŭ Tissei, preşedintele camerei deputaţilorŭ Thomas Pechi.

Multŭ s'a gânditŭ deputaţiunea slovacă. până ce a ajunsŭ la strania ideă de a cere sĕ le apere autonomia totŭ cei ce lĭ-o încalcă?

Se comunică din Odessa, că transitulŭ mărfurilorŭ e opritŭ *pe liniile sud-vestice ale Rusiei* din causa *mişcărilorŭ de trupe* ce continuă în acéstă regiune. Douĕdecĭ şi şése de convoiurĭ militare au fostŭ *îndreptate spre Chişineu*. Generalulŭ Drenteln. guvernatorulŭ Odessei, este aşteptatŭ la Rovno.

## Adunarea generală constituantă

**a reuniunei femeilorŭ române din Aradu şi provincià.**

Pentru ducerea protocolului adunării generale constituante se purcese la alegerea a doi notarĭ *ad hoc*. Maioritatea cerŭ ca notarĭ pe d-nii P. Truţa şi T. Ceontea, êr minoritatea insistà sĕ aibă şi dênsa unŭ notarŭ. De dragulŭ păcii se învoì adunarea şi alese pe lângă d. Truţa ca alŭ doilea notarŭ pe d. Suciu.

Fiindŭ acum adunarea constituită, d-na preşedintă *ad hoc* dĕdu cuvêntŭ raportorului comitetului interimalŭ. care după-ce d-na preşedintă însinuà abdicerea acelui comitetu. presentà şi ceti cu voce rĕsunătóre interesantulŭ raportŭ generalŭ alŭ comitetului interimalŭ. Se ceti apoi lista membrilorŭ. carĭ au dreptulŭ după statute sĕ participe cu votŭ decisivŭ la adunările generale.

Aicĭ aflu necesarŭ sĕ observŭ următórele: După statute. § 21. lit. g. numai aceia sunt membri ai reuniunei, pe carĭ comitetulŭ îi admite şi'i notifică adunării generale. Neînţelegerea ce s'a fostŭ ivitŭ în sînulŭ comitetului interimalŭ a adusŭ cu sine. că unele liste — paremi-se 6 la numĕrŭ —, liste ce le emisese comitetulŭ reuniunii pentru înscrierea de membri. nu încurseră la cassa consistorială. conformŭ cu decisulŭ comitetului. ci la dómna fostă cassieră L. Oncu. Indată-ce se ceti lista membrilorŭ cu votŭ decisivŭ. d-na cassieră L. Oncu presentà cele 6 liste şi pretinse, ca şi membrii înscrişĭ în aceste sĕ fiă primiţĭ şi verificaţĭ. Aderenţii fostului comitetŭ interimalŭ cereau ca acele liste. şi tóte celelalte, ce nu au încursŭ la comitetŭ. sĕ fiă relegate la noulŭ comitetŭ alŭ reuniunei şi acesta se esamineze şi primescă membrii în sensulŭ statutelorŭ. Acéstă propunere a provocatŭ oposiţiune la partea contrară. dêr bunulŭ sêmţŭ şi dorulŭ de pace alŭ adunării eşì şi aicĭ învingĕtorŭ. făcêndu-se părţii contrarie tóte concesiunile dorite. Astfelŭ se întêmpla că adunarea generală constituantă primì de ale sale şi listele ce nu încurseră prin Ven. Consistoriu la comitetŭ. Va se dică oposiţiunea a seceratŭ atâtea succese, câte a voitŭ, şi tóte numai ca sĕ ajungemŭ la dorita înfrăţire. Primindu-se în fine tóte listele. urmà la ordinea dilei constituirea definitivă a reuniunei.

Făcêndu-se vatare nominală. comisiunea scrutinătoriă se retrase într'o sală învecinată. êr până atuncĭ se suspendà şedinţa.

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

## Doine poporale.

culese de Ionu Maximu. invĕţătoru primaru la şcóla gr.-cat. din Buciumĭ. sub póla Meseşului ardeleanu.

Cucule. cucuţule.
Netedesce'ţĭ penele
Ca mândra sprâncenele.

*
* *

Fost-am. fost-am, când am fostŭ.
Fost-am tinĕrŭ şi frumosŭ,
Amu-sŭ bĕtrânŭ şi bărbosu:
Fost-am de trăitŭ în lume.
M'au stricatŭ două nebune.

*
* *

Câte fete'su pe răzorŭ
Tóte-aşteptă sĕ mĕ'nsorŭ.
Sĕ ducŭ maichii ajutorŭ.
S'o ţîpe după cuptorŭ.

*
* *

Plânge-mĕ maică cu dorŭ,
Că ţĭ-am fostŭ dulce fecioru,
Ţĭ-am scosŭ plugulŭ din ocolŭ.
Ţĭ-am făcutŭ negru ogoru.
Ţĭ-am aratŭ. ţĭ-am sĕmĕnatŭ.
Ţĭ-am sĕmĕnatŭ grâu de véră
Se mĭ facĭ nuntă şi tocmélă

*
* *

Pe sub codru duce-m'aşŭ
Frundă verde rupe-o-aşŭ,
Pe genunche pune-o-aşu,
Slove negre scrie-aşŭ
La badea trimite-i-o-aşu:
'I-aşŭ trimite. n'am pe cine,
M'aşŭ duce şi mĭ-e ruşine.

*
* *

Părăuţŭ cu apă rece,
De-ar da Dumnedeu sĕ sece,
Sĕ rĕmâe numai molŭ
Cum am rĕmasŭ eu cu dorŭ,
Se rĕmâe numai prundu
Cum am rĕmasŭ eu cu gându.

*
* *

Trecuiu valea mortŭ de sete,
Mĕ'ntêlnii cu două fete,
Amêndouĕ cu berţĭ nouĕ,
Săruta-le-aşŭ pe-amêndouĕ,
Şi pe una totdeună,
Că mĭ-a fostŭ drăguţă bună,
Şi pe una câte-odată
Sĕ nu mérgă supĕrată.

*
* *

La fântâna cea de pétră
Judecă feciorii-o-fată.
Judecata e făcută:
Strînge-o 'nbraţe şĭ-o sărută
Şi'i dă drumulŭ sĕ se ducă.

*
* *

Murgule, cómă rotată,
Mai sue-mĕ'ndelŭ odată.
Se'mĭ facŭ ochişorii rótă,
Se me uitŭ în lumea tótă.

*
* *

Nime'n lume nu-mĕ crede,
C'am fostŭ şi eu ruje verde
Şĭ-au picatŭ bruma pe mine
Şi m'au topitŭ tótă bine,
Şĭ-au picatŭ bruma pe rîtŭ,
Dómne reu m'am veştejitŭ,
Şĭ-au picatŭ bruma pe lemne,
Pe faţa inimii mele
Şi m'au topitŭ fără vreme.

*
* *

Mânce-te bade amarulŭ,
Cându-i merge'n drumŭ cu carulŭ,
Mai mare-amaru nu te mânce,
Numai carulŭ ţĭ-se strice
Şi sĕ nu-lŭ scii tocmi
Că destulŭ amarŭ ţĭ-a fi.
Ardere-ai lume cu focŭ,
Că n'am în tine norocŭ.
Ardere-ai lume cu pară,
Că n'am în tine ticnélă.

*
* *

Ţucu'ţĭ lele ochii tei,
Séra alegêndŭ viţei,
Dimineţa mulgêndŭ oi,
Bine semĕnă cu-ai mei.

*
* *

Pentru sprîncene 'mbinate
Umblai ţera jumĕtate,
Pentru ochĭ ca murele
Incunjurai pĕdurile.
Pentru ochĭ ca mura cóptă
Incunjurai pădurea tótă.

*
* *

Frundă verde frundulită.
Am avutŭ o mândruliţă,
Şĭ-am lăsat'o sĕ mai crescă,
Minte'n capŭ sĕ-şĭ dobêndéscă.
Mândra mea s'au măritatŭ,
Vai de mine ce bănatŭ,
Decă s'ar fi măritatŭ
Dela noi a treilea satŭ
N'ar mai fi atâtŭ bănatŭ.
Déră ea s'au măritatŭ

Resultatulŭ scrutiniului este următorulŭ:

**Membrii comitetului centralŭ:** *Presidentă*: Hermina P. Desseanu. *Vice-presidentă*: Aurelia Beleșŭ. *Cassieră*: Rhea S. Ceontea, *Secretarŭ*: Petru Truța. *Membrii*: D-nele Ecaterina Paguba, Ana Truța, Barbara Antonescu. Maria Purcariu, Silvia Plopu. Sofia Popoviciu, Iuliana Dogariu. Rosalia Moldovanŭ, Maria Popoviciu. *Consilierĭ*: Dimitriu Bonciu, Iónŭ P. Desseanu. Ion Beleșŭ. Teodor Ceontea. *Comisiunea permanentă revĕdĕtóre*: Georgiu Dogariu. Ignațiu Papp, Georgiu Purcariu, Dimitrie Antonescu. Petru Popovicĭ.

**Membrii comitetului provincialŭ:** Maria Leucuța, din C. Simandŭ; Elisaveta Beleșŭ. E. Simandŭ; Silvia Tamasdanŭ, R. Pesca; Anna Dogariu, Aradŭ; Liubiția Ganea. Semlacŭ: Irina Milovanŭ, Mandrulocŭ: Maria Cosma, Sibiiu; Ecaterina Crețunescŭ, Belințŭ, Iuliana Bocșianu. Curticiu; Marióra Popovicĭ, Ciaba; Eufemia Luca, Recașŭ; Autiția Papŭ, Beiușu: Elena Biberia. B.-Giula; Ana Marcovicĭ. St. Nicolaulŭ-mare; Sofia Beleșŭ, Radna: Etelca Popa. Pesca-română; Ecaterina Cimponeriu. Minișŭ: Elisaveta Rusŭ, Siclau; Iulia Lazarŭ. Recașŭ; Emilia Miclea. Ciacova; Anastasia Tempea, Toraculŭ-mare; Emanuilŭ Ungureanu, Timișóra; Flórea Moga, Rabaganĭ; Ana Groza, Almașiu: Maria Martinovicĭ, Topolovețŭ; Teresia Beleșŭ, Odvoșŭ; Iuliana Popovicĭ, Soborsinŭ; Flórea Lelea. Erdeigiu; Georgiu Radneanu, Curticiu: Elena Hamsea. Lipova; Victoria Calinŭ. Moșnița: Maria Petrovicĭ. Cella: Emilia Deheleanu. Batuta: Olga Bugariu, Beregseu, Ecaterina Crișanŭ. Capruța; Luisa Sida, Siria; Elisa Conopanu, Sâmbătenĭ. Lucreția Popovicĭ. Conopŭ; Teodorŭ Filipŭ. din Lugașulŭ-sup.; Elena Mera. din Siria; Roza Moțŭ Cuvinŭ; Alessandra Ciora. Micalaca; Ieroteu Beleșŭ. Oradea-mare; Elie Dogarŭ. Aradŭ; Terenția P. Desseanu. Otlaca; Maria Lungu, Aradŭ; Iulia P. Stancu, Sâmbătenĭ; Elena Anciu. Aradŭ.

Actulŭ acesta desavuéză în modŭ eclatantŭ tóte câte s'au scrisŭ de către unii neorientațĭ în afacerile nóstre. Constatămŭ din actulŭ electoralŭ. că adunarea generală constituantă a sciutu apreția după meritŭ activitatea fostului comitetŭ interimalŭ, căcĭ l'a alesŭ în totalitate.

Urmândŭ la ordinea dilei propunerĭ eventualĭ, dintre cele ce s'au ivitŭ cugetŭ că cea mai momentuósă a fostŭ, că pentru buna pace, suplementulŭ, prin care se reguléză referințele dintre biserică și reuniune. nu s'a pertractatŭ în acéstă adunare. ci cu votŭ unanimŭ s'a relegatŭ la noulŭ comitetŭ și prin acesta la proxima adunare generală.

Fiindŭ timpulŭ înaintatŭ, rapórtele comitetului interimalŭ se predau comitetului nou alesŭ ca se le censureze și sę vină cu raportŭ asupra lorŭ la proxima adunare generală.

După aceste. Ilustritatea Sa Prea Sânțitulŭ domnŭ episcopŭ diecesanŭ în terminĭ mișcătorĭ mulțămesce adunărei generalĭ constituante pentru pacientă și sacrificii, ér Sânția Sa d-lŭ preotŭ Ioan Cióră în numele adunărei generale mulțumesce P. S. Sale pentru abnegațiunea manifestată și în acésta causă celebră, ér adunarea generală între aplause frenetice decide a se vota la protocolŭ încredere și mulțumită înaltului prelatŭ.

Ne mai fiindŭ alte obiecte de pertractatŭ. d-na presidentă dechiară ședința adunărei generale constituante de închisă.

Și astfelŭ sevêrșirămŭ unŭ actŭ memorabilŭ, cu privire la care publiculŭ a fostŭ ținutŭ în continuă iritațiune. Putemŭ însĕ vede și de aicĭ, că nu este bine a ne consuma noi între noi puterile. Avemŭ însĕ temeiu sĕ credemŭ, că actulŭ memoratŭ este de bunŭ augurŭ, și că prin'trênsulŭ se va inaugura o eră nouă în viéța nóstră publică. Așa sĕ fiă!

**Corespondintele.**

**Blașiu**, 24 Februarie 1888.

*Imbrăcămintea scolarilorŭ.* — Onorată Redacțiune! Cu órecare plăcere ne aducemu aminte de timpulŭ acela, în care tineretulŭ studiosŭ dela scólele istorice din Blașiu și în privința portului observa încă aceea simplicitate laudabilă, ce până astădĭ caracteriséză partea cea mai mare a poporului românescŭ. Și nu e tare de multŭ, de când prin Blașiu octavanii depuneau matura fiindŭ îmbrăcațĭ în cióarecĭ și alte vestminte țĕrănescĭ. carĭ — durere — au începutŭ a deveni din ce în ce totŭ mai rarĭ la tineretulŭ nostru studiosŭ. Astădĭ din tóte acestea au rĕmasŭ mai multŭ numai legile scolastice, carĭ ce-i dreptŭ concedŭ a se folosi portulŭ românescŭ prin tóte scolile din Blașiu, escepțiune făcêndŭ numai colorile, carĭ au fostŭ interdise mai ceștĭ anĭ ca „anti-patriotice.“

Frumósă și laudabilă era datina tinerii lorŭ scolarĭ și studențĭ de a se purta și la scóle mai numai cu vestminte făcute de părinții lorŭ. Căcĭ orĭ considerămŭ calitatea, orĭ durabilitatea, orĭ eftinătatea lorŭ, ele în totŭ respectulŭ trebuescŭ preferite fabricatelorŭ moderne înșelătóre și făcute mai multŭ pentru aparința esterióră. Sĕu decă cumva numai órecare nesimetriă în croitura portului românescŭ ar fi fostŭ causa de s'a delăturatŭ acesta aprópe cu desĕvêrșire din scólele din Blașiu, atuncĭ și acestŭ inconvenientŭ prin o tehnică mai acomodată curêndŭ s'ar pute delătura.

Deră încă decă cumpănimŭ și starea materială a părințilorŭ acestorŭ scolarĭ și studențĭ — fără de a uita și calamitatea generală. adecă înmulțirea progresivă a dărilorŭ și sarcinilorŭ publice — atuncĭ trecerea acésta a tinerimei studióse dela modestia și simplicitatea în portŭ, de odinióră, la moda și luxulŭ modernŭ păgubitorŭ, trebue sĕ ni se înfățișeze chiar ca unŭ ce neprecugetatŭ și irraționalŭ.

Chiar și celorŭ 80 părințĭ de familii. carĭ îșĭ țimu fii sĕi în internatulŭ „Vănceanŭ“ și carĭ suntŭ a se numĕra între cei „cu dare de mână“, dóră încă le va fi cu greu a solvi pe lângă taxa anuală de 100 fl. încă aprópe câte 50 fl. pentru procurarea vestmintelorŭ de veră și érnă prescrise, ce trebue sĕ și le procure totŭ colegistulŭ de dragulŭ uniformității.

Óre n'ar fi mai cu scopŭ a asigura mai bine prin micĭ contribuirĭ benevole esistența și viitorulŭ institutelorŭ, decâtŭ a face câștigŭ jidovilorŭ liferanțĭ?

Óre n'ar fi mai bine a învĕța pe acei colegiștĭ a'șĭ face ei înșișĭ pălăriile de paie îndemnându'i a învĕța și pe alții în timpŭ de ferii a face asemenea; căcĭ cu adevĕratŭ, pe lângă o instrucțiune teoretică câtŭ de perfectă, fără îndrumărĭ și pregătirĭ și pentru viéța practică, multŭ timpu avemŭ sĕ rĕmânemŭ încă totŭ îndĕrĕptulŭ altorŭ conlocuitorĭ din țéră.

*Democratulŭ.*

## Intêmplărĭ diferite.

**Omoru.** În orășelulŭ Velki-Bobrovce, comit. Liptau, s'a făcutŭ în dilele acestea alegerea de căpitanŭ alŭ poliției. Resultatulŭ a fostŭ, că căpitanulŭ de până acum a cădutŭ și în loculŭ lui s'a alesŭ altulŭ. Fostulŭ căpitanŭ. nemulțămitŭ cu resultatulŭ acesta. îlŭ omorî pe noulŭ alesŭ cu o singură lovitură. spune „B. H.“ Acum șede la răcóre.

**Focŭ mare.** În orășelulŭ Bojnicz, comit. Neutra, au arsŭ la 20 Februarie n. 39 de case și 30 de magazine cu cereale. Dintre edificiile arse au fostŭ numai câteva asigurate.

## Literatură.

In tipografia „Aurora“ din Gherla a eșitŭ de sub tiparŭ **Filoctete**, tragediă în 5 acte după Sofocle, tradusă în versurĭ de *Simeonŭ Popŭ Simonŭ.* Formatŭ 8⁰ de 72 pag. Prețulŭ 50 cr. D-lŭ Simeon Pop Simon, actualul și tînĕrul preot românŭ alŭ Șomfalĕului de lângă Bistrița, încă ca studentŭ de gimnasiu s'a distinsŭ prin traducerea în versurĭ a *„Rătăcirilorŭ lui Odysseu.“* De atuncĭ avurămu ocasiune sĕ vedemŭ numele d-lui Simonŭ de repețite-orĭ ca autorŭ a diferite scrierĭ literare, mai vêrtosŭ de caracterŭ bisericescŭ. publicate în anumite reviste periodice românescĭ. D-sa se ocupă cu mare paciință de literatura antică grecéscă și lucrarea de față este o noă dovedă despre progresele făcute în acestŭ ram al literaturei. D-sa a învinsŭ cu succesŭ destulŭ de frumosŭ marile greutățĭ întêmpinate la traducerea în versurĭ a acestui autorŭ classicŭ, ținêndŭ contŭ nu numai de înțelesŭ, ci și de o traducere pe câtŭ s'a pututŭ verbală. La tot casulŭ d-lŭ Simonŭ prin natura scrierilorŭ sale face o rară escepțiune între preoții noștri ruralĭ.

**Gazeta Sătenului**, revistă ilustrată pentru toțĭ, cu cuprinsŭ de cunoscințe trebuinciόse agricultorului și poporului. Abonamentulŭ pentru Transilvania 5 fl. pe anŭ. Directorŭ fundatorŭ și proprietarŭ *C. C. Datculescu* în Rîmniculŭ săratŭ (România). Acéstă interesantă foia. alŭ căreia scopŭ este instruirea și moralisarea poporului românŭ. a începutŭ se apară și în anulŭ alŭ 5-lea alŭ esistenței sale în speranță. că numĕrulŭ abonamentelorŭ sale se vorŭ spori. ceea ce în adevĕrŭ o și merită. — Nr. 1 dela 5 Februarie conține: Incepemŭ anulŭ al V-lea. de Redacțiune: Despre importanța industriei casnice. de M. dela Corn; Greșelĭ în potriva intereselorŭ poporului. de Zamfir N. Filotti; Corsetulŭ (urmările lui păgubitóre sănĕtății). de Doctorulŭ fără argințĭ: Diferite florĭ sĕlbatice din România. de unŭ amatorŭ de florĭ; Celorŭ 163, de C. C. Datculescu: Diferite informațiunĭ despre alegerĭ: Din țéră: Din localitate: Diverse etc.

## Producțiune teatrală.

*In pensionatulŭ Vautier* s'a datŭ Duminecă în 14 (26) Februarie a. c. o producțiune teatrală cu tombolă pentru ajutorarea sĕracilorŭ. Mai ântêiu s'a representat comedia într'unŭ actŭ: *„Unchiul bogatŭ din America“* în limba germană: apoi a urmatŭ opereta: *„Miss Robinson“* în limba francesă. Ambele piese s'au jucatŭ bine și elevele au datŭ o nouă probă despre însemnătatea. ce se pune în acestŭ pensionatŭ pe o pronunciare corectă și frumósă atâtŭ în vorbirea limbei germane. câtŭ și a celei francese. Publiculŭ numĕrosŭ și distinsŭ, care a asistatŭ la acéstă producțiune, a rĕsplătitŭ cu aplause dese silința și dibăcia elevelorŭ în executarea rolelorŭ lorŭ. De asemenea fŭ felicitată d-șóra Vautier pentru succesulŭ obținutŭ.

## Mulțămită publică.

Biserica din Helhii datora „Reuniunei femeilorŭ române din Brașovŭ“ suma de 120 fl. D-na Zoe Ionciovicĭ. în amintirea binefăcĕtorului și neuitatului d-sale soțŭ Dimitrie Ionciovicĭ. a dăruitŭ bisericei din vorbă suma de 120 fl., ca cu ea sĕ'șĭ stergă datoria amintită. D-lŭ Petrache Zănescu a plătitŭ dela d-sa cheltuelile pentru stergerea acestei datorii ce era intabulată pe averea imobilă a bisericei.

Decĭ în numele poporului românŭ din Hĕlhii aducŭ pe acéstă cale cea mai adêncă mulțămită mărinimoșilorŭ binefăcĕtorĭ de mai susŭ, rugândŭ pe Dumnedeu ca sĕ le dea viéță îndelungată și fericită, ér nobila d-lorŭ faptă sĕ servéscă ca esemplu.

*Helhii*, 16 Februarie 1888.

**Iónŭ Popŭ Craioveanu.**
parochŭ.

## ULTIME SCIRĬ.

*Londra,* 28 Februarie. Englitera a rĕspunsŭ într'unŭ modŭ aprópe negativŭ comunicației guvernului rusescŭ. Austria și Italia au făcutŭ rĕspunsurĭ analoge.

*Roma*, 28 Februarie. Guvernulŭ francesŭ și celŭ italianŭ neputêndu-se învoi. în privința cestiunei tractatului de comerțŭ, relațiile comerciale ale celorŭ două țĕrĭ vor fi supuse tarifului generalŭ cu începere dela 1 Martie.

*Masauah,* 28 Februarie. Negus merge în contra Masauahului cu forțe considerabile.

## Logodnă.

D-lŭ *Georgiu Simu*, teologŭ absolutŭ și studentŭ de filosofiă la universitatea din Clușiu, autorulŭ unei frumóse colecțiunĭ de feliurite scrierĭ și mai vêrtosŭ poesii. publicate în diferite diare periodice românescĭ, — s'a logoditŭ în 26 Februarie cu d-ra *Lucreția Orăsanu*, fiica preotului românŭ din Sâniacobulŭ de Murĕșŭ.

Priméscă tinera părechiă felicitările nóstre!

## DIVERSE.

**Dela esamenŭ.** Profesorulŭ X., care înainte de 1848 propunea istoria naturală la colegiulŭ din Tergu-Mureșului, avea obiceiulŭ, d'a provoca la esamene publice pe abituriențĭ. sĕ-lŭ întroducă în regnulŭ animalelorŭ. După câteva întrebărĭ asupra regnului plantelorŭ, dise în modŭ steriotipŭ la o astfelŭ de ocasiune unui abiturientŭ pe care-lŭ esamina și care era fiiulu unui economŭ de vite: „Și acum, *Domine*. întrodu-me în regnulŭ animalelorŭ!“ Sincerŭ și cu inima curată rĕspunse abiturientulŭ: „Mĭ-e cu totulŭ imposibilŭ. deórece n'am la îndemână nicĭ unŭ căpĕstru.“

## NECROLOGU.

La 10 Februarie a. c. a rĕposatŭ în Cehulŭ românŭ de lângă Tășnadŭ preotésa **Eleonora Modi**. femeiă esemplară și virtuósă. O deplângŭ: soțulŭ sĕu credinciosŭ *Georgiu Modi*, cu care a convețuitŭ în fericire 33 de anĭ, fiii *Aureliu* și *Augustinŭ*, fiica *Maria*, nurorile *Emilia* și *Teresia*, precum și alțĭ numĕroșĭ consângenĭ.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria neuitată!

### Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 29 Februarie st. n. 1888

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 8.52 | Vend. | 8.55 |
| Argintu românescu . | „ | 8.47 | „ | 8.50 |
| Napoleon-d'orĭ . . . . | „ | 10.02 | „ | 10.05 |
| Lire turcescĭ . . . . | „ | 11.32 | „ | 11.37 |
| Imperialĭ . . . . . . | „ | 10.32 | „ | 10.37 |
| Galbinĭ . . . . . . . | „ | 5.88 | „ | 5.92 |
| Scris. fonc. „Albina“ 6⁰/₀ | „ | 101.— | „ | 102.— |
| „ „ „ 5⁰/₀ | „ | 98.— | „ | 99.— |
| Ruble rusescĭ . . . . | „ | 107.— | „ | 108.— |
| Discontulŭ . . . . | | 6½—8⁰/₀ pe anŭ. | | |

### Cursulŭ la bursa de Viena
din 27 Februarie st. n. 1888.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4⁰/₀ . . . . . . . . | 96.15 |
| Renta de hârtia 5⁰/₀ . . . . . . . . | 82.80 |
| Imprumutulu căilorŭ ferate ungare . | 148.20 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . | 93.70 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . | 123.75 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . | 109.— |
| Bonurĭ rurale ungare . . . . . . | 104.— |
| Bonurĭ cu clasa de sortare . . . . | 103.75 |
| Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . . | 103.60 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare . . . . . | 103.60 |
| Bonurĭ rurale Transilvane . . . . . | 103.75 |
| Bonurĭ croato-slavone . . . . . . | 103.25 |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ . . . . . . . . . . | 99.75 |
| Imprumutulu cu premiulŭ ungurescŭ | 119.50 |
| Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului . . . . . . . . . | 122.80 |
| Renta de hârtiă austriacă . . . . . | 77.45 |
| Renta de argintŭ austriacŭ . . . . | 78.70 |
| Renta de aurŭ austriacă . . . . . . | 108.15 |
| Losurĭ din 1860 . . . . . . . . . | 132.50 |
| Acțiunile băncei austro-ungare . . . | 855.— |
| Acțiunile băncei de creditu ungur. . | 268.— |
| Acțiunile băncei de creditu austr. . | 268.— |
| Galbenĭ împĕrătescĭ . . . . . . . | 5.98 |
| Napoleon-d'orĭ . . . . . . . . . . | 10.04½ |
| Mărcĭ 100 împ. germane . . . . . | 62.17½ |
| Londra 10 Livres sterlinge . . . . | 126.85 |

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureșianu**

---

Dela noi a treia casă,
Și eu cu inima arsă
Iesŭ afară, vĕdu-o.
Intru 'n casă, audu-o.
Vai măicuță iubitóre.
Inima mea rĕu mĕ dóre.
Numĕ dóre de durere,
Ci de ale vorbe rele.

* * *

Mănânce-te focu lume
Și totŭ binele din tine,
Se te ardă totŭ cu jarŭ.
Multŭ mĭ-ai fostŭ totŭ de amarŭ.
De când în tinĭ me pomescŭ
Nencetatŭ mĕ nĕcăjescŭ,
Și de când m'am deșteptatŭ,
Multe lacrĕmĭ am vĕrsatŭ,
Am gânditŭ ca se trăiescŭ,
Nu sĕ mĕ totŭ chinuescŭ,
Inse mĭ-ai croitŭ tu mie
Nu viéță, ci urgie.

* * *

Fostu-mĭ-au lumea pe mână.
N'am sciutŭ că de ce-i bună,
Decă-odată mĭ-ar mai fi,
Bine o-așŭ sci folosi.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Adolf Albrecht**.

## Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămu pe d-nii abonațĭ ca la reinoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei,“ precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

*Administrațiunea „Gaz. Trans.“*

7

## „ALBINA“,
## Institutŭ de creditŭ și de economii
## FILIALA BRAȘOVŬ.

**Primesce depunerĭ spre fructificare** și plătesce pentru ele amĕsuratŭ timpului de abdicere, darea de venitŭ de 10% și **5, 4 séu $3^1/_2$ % interese;**

**cumpĕră și vinde scrisurĭ fonciare de ale „Albinei“** după cursulŭ dilei, pe care totodată le recomandă p. t. publicului ca cea mai sigură și avantagiósă hârtiă pentru plasarea de capitale;

**escomptéză cambii** cu celŭ puținŭ două subscrierĭ după calitatea lorŭ **cu interese de $6^1/_2$—8%;**

**escomptéză cambii cu numai o subscriere** décă acelea suntŭ asigurate prin hipotecă cu 7% **interese;**

**acórdă credite de contŭ curentŭ cu $6^1/_2$ % interese;**

**acórdă împrumuturĭ pe mărfurĭ** carĭ au o valóre stabilă și nu suntŭ supuse stricărei **pe lângă interese dela $6^1/_2$—8%** după suma împrumutului;

**acórdă împrumuturĭ pe tóte efectele** cotate la bursa din Budapesta, Viena și Bucurescĭ, până la 85% a cursului lorŭ pe lângă **interese pe $6^1/_2$ %;**

**cumpĕră și vinde după cursulŭ dilei monete;**

**primesce în comisiune cumpĕrarea și vinderea de orĭ-ce hârtii de valóre** pe lângă cele mai ieftine condițiunĭ;

**închiriază** pe teritoriulŭ ce-lŭ posede lângă gara Brașovŭ, și care e prin sine în legătură nemijlocită cu gara însașĭ, a-tâtŭ **locurĭ libere pentru depositarea de marfă** câtŭ și **cabine în magazinele sale** séu **magazine întregĭ**, și primesce și cantitățĭ mai micĭ de mărfurĭ spre depositare în magazinele sale.

Deslușirĭ detailate se potŭ lua la cassa filialei și la bărbații de încredere ai acesteia.

Órele de cassă suntŭ în fiă-care di dela 9—12 a. m. și dela 3—5 p. m.

**Localulŭ „Filialei“ este în Brașovŭ, piață Nr. 90, etagiulŭ I.**

32—25

# Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

**AMICULU FAMILIEI.** Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte popoațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

**PREOTULŬ ROMÂNŬ.** Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acestia mulțime de predice pre dumineci, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

## Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

**Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.**

**A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚŬ“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.**

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărți din editura propriă:

**Apologie.** Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

**Renascerea limbei românescĭ** în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

**Cuventărĭ bisericescĭ la tote sĕrbătorile de peste anŭ,** de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ introducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

**Barbu cobzariulŭ.** Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

**Puterea amorului.** Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

**Idealulŭ perdutŭ.** Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

**Opera unui omŭ de bine.** Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

**Fântâna dorului.** Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

**Codreanŭ craiulŭ codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

**Ultimulŭ Sichastru.** Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

**Elŭ trebue sĕ se însore.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

**Branda seu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

**Numerii 76 și 77.** Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

**Probitatea în copilăriă.** Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

**Hermanŭ și Dorotea** după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

**Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

**Ifigenia în Tauria.** Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

**Petulantulŭ.** Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanu St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

**Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

**Poesii** de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

**Trandafiri și viorele,** poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

**Tesaurulŭ dela Petrosa** seu **Closca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

**Biblioteca Sătenului Românŭ.** Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

**Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

**Colectă de recepte** din economia, industria, comerciu și chemia. Prețulŭ 50 cr.

**Economia** pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

**Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămentulŭ intuitivŭ** în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

**Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ.** De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

**Manualŭ de Gramatica limbei române** pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

**Gramatica limbei române** lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

**Manualŭ de stilistică** de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obvenite în referințele vieței socialĭ—se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

**Nu mĕ uita.** Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

**Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scola poporală** pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

### Cele mai eftine cărți de rugăciunĭ:

**Mărgăritarulŭ sufletului.** Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

**Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ.** Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

**Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ** pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.: 50—3 flor.: 100—5 fl.

**Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtorei de D-deu** urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

**Epistola D. N. Isusŭ Christosŭ.** Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.